

LES REFORMES DEL CONVENT DE SANTA CATERINA DE BARCELONA ALS SEGLES XVI-XVIII. ELS RESULTATS DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA

*Jordi Aguelo Mas
Josefa Huertas Arroyo*

INTRODUCCIÓ

En el decurs d'aquesta comunicació ens centrarem en les reformes efectuades al convent de Santa Caterina de Barcelona entre els segles XVI i XVIII, lligant els resultats de l'excavació arqueològica i les dades documentals.

La intervenció arqueològica ha estat motivada per la reforma integral del mercat de Santa Caterina (mantenint la façana), que contempla dues plantes subterrànies, per situar els serveis comunitaris i del mercat, així com una zona d'aparcament, que ha comportat el desmuntatge de la majoria de les restes arqueològiques, a excepció de la zona de reserva arqueològica. Aquesta zona, amb uns 300 metres quadrats de superfície, està formada per les capçaleres de l'església i els primers dos trams de la nau.

L'actuació arqueològica s'integra dins un projecte d'intervenció del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat del Institut de Cultura de Barcelona, amb l'autorització del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la financiació de l'Institut de Mercats de Barcelona i Foment de Ciutat Vella, S.A. La intervenció ha estat duta a terme per l'empresa SAPIC-CODEX, Arqueologia i Patrimoni, S.C.C.L.

El projecte de intervenció ha constatat de diferents fases. En un primer moment es va recollir tota la informació bibliogràfica i dels antecedents arqueològics del solar, més tard es va realitzar una planimetria complerta del mercat actual i una sèrie de sondejos arqueològics a l'interior de l'edifici i als carrers adjacents. I finalment es va realitzar el control de l'enderroc i l'excavació en extensió del solar.

ANTECEDENTS HISTÒRICS

L'edifici del mercat ocupa part del solar del Convent de Pares Predicadors (dominics) de Santa Caterina, documentat entre els segles XIII i XIX.

L'inici s'ha de situar al 1223, quan les fonts escrites citen la presència d'una capella i unes cases que són entregades als pares Domínics. Aquests, en un principi, ocupen aquestes edificacions i no és fins al 1243 quan comencen les obres de la nova església, que estaria finalitzada al voltant de l'any 1275. Paral·lelament, es construeixen la resta de les dependències necessàries per la vida conventual. Segons aquestes dades a finals del segle XIII ja s'hauria completat l'església i la resta del conjunt, proporcionant una data molt primerenca per aquest tipus de construcció. Malgrat això, es coneixen notícies de reformes de l'església als segles XIV i XV.

Del convent de Santa Caterina de Barcelona, a l'època moderna, tenim notícies de diferents obres, com per exemple, en 1546, quan el prior Pedro Màrtir Coma feu traslladar el cor del centre als peus de l'església, o quan en 1550 el prior Jaume Ferran construí una nova galeria per tal d'accedir al nou cor, la construcció d'un claustre al segle XVI o encara quan en 1733 es construí un monument al pare general de l'orde, Fray Tomàs Ripoll (+1747), a la porteria del convent.

També es té notícies de la construcció d'una nova línia de capelles doblant les gòtiques del costat del carrer Colomines, dins d'aquestes sabem que la primera pedra de la capella de Sant Ramon de Penyafort de 1608, o la sepultura de Guillem de Sant Climent, comendador de Santiago i ambaiador a Alemanya, el qual fou enterrat a Santa Caterina el 1609, tomba que ha estat identificada i documentada en el marc dels treballs arqueològics.

També s'ha d'assenyalar, que s'han pogut constatar els efectes del bombardeig del duc de Berwick, el 1714, sobre Barcelona, el qual oca-

sionà danys a Santa Caterina. Cal recordar que aquest convent, segons les fonts historiogràfiques rebé 365 impactes.

D'altra banda s'ha de destacar el gran interès d'algunes representacions gràfiques que tenim d'aquests moments, com per exemple la planimetria que en 1759, el geòmetra Carlos Pomareda dibuixà de les edificacions de Santa Caterina existents entre el claustre i l'església d'una banda, i el carrer del Tragí de Santa Caterina de l'altra.

En un document de l'Arxiu de la Vegueria de Barcelona hi trobem un alçat de l'església, la capella de Sant Ramon i el pòrtic, i una perspectiva de l'atri públic. En aquest document observem com l'entrada de l'església es troba davant del segon arc del pòrtic i no davant del tercer com succeïa en 1759 i en relació amb els arcs del pòrtic cal indicar que si bé en aquesta representació també hi han cinc arcs, s'observen clares diferències en llurs tipologies. Així, constatem com el primer, el segon i el cinquè arcs són de mig punt, mentre que el tercer i el quart són ogivals, molt possiblement fruit, aquests darrers, de la supervivència d'una construcció gòtica, que degué ser substituïda en el cas dels altres tres arcs.

De finals del segle XVIII es troba datat un dibuix del convent de Santa Caterina de Barcelona, el qual té un seguit d'indicacions en llengua italiana, i ens dona la visió d'aquest des del SO mirant cap al NE. A partir d'aquest dibuix es desprèn l'existència d'un pòrtic fet en un mateix moment, amb 5 arcs escarcers, als peus de l'església, cosa que dona peu a pensar en una reconstrucció total del pòrtic en qüestió.

En 1764 Miquel Bosch realitza el *Llibre de sepultures de Santa Caterina*, el qual ens parla dels enterraments realitzats en vasos sepulcrales a l'interior de l'església, tant a la nau com a les capelles, així com d'algun enterrament a l'angle nord del claustre.

Però la reforma més significativa es situa a començaments del segle XIX (Trienni Liberal), quan la perllongació del carrer Freixures provoca l'aterrament de totes les dependències del convent, ubicades entre l'església i els claustres, i el carrer Tragí. A començaments dels anys trenta del mateix segle, es reedifica en la zona, respectant la línia de façana de Freixures, i es construeix el pòrtic, la porteria, la capella de nostra Senyora de Gràcia, l'hostatgeria i un gran edifici amb onze botigues a la planta baixa i la biblioteca al segon pis.

Aquests edificis no estaven acabats, quan el convent és desamortitzat a l'any 1835 i entre el 1837 i 1839 s'enderroca, a excepció de l'hostatgeria o casa d'en Borrell, que perdurarà fins a l'any 1852.

Aquesta imatge final serà la que es reflectirà al plànol de Caietà de Barraquer, donant la visió d'una església amb capelles entre contraforts i absis poligonal, dos claustres, l'aula capitular o capella de la Bona Mort, els refectoris, els patis, els nous edificis dels segles XIX i la zona d'hort.

L'edifici del mercat, inagurat al 1848, ocuparà part del solar del convent i sofrirà diverses reformes fins a l'any 1999, quan es comença l'enderrocament i posterior reconstrucció, encara en curs.

LA PROBLEMÀTICA HISTORIOGRÀFICA DE SANTA CATERINA

El convent de Santa Caterina és un conjunt arquitectònic de gran rellevància històrica per diverses raons. Una de les més significatives és la seva consideració de primer edifici, juntament amb el convent de Frame-nors de Barcelona, que representa la introducció del model d'església gòtica a Catalunya, caracteritzada per l'edifici de nau única amb capelles entre contraforts, voltes de creueria i absis poligonal.

La històriografia clàssica havia elaborat aquesta darrera hipòtesis en funció de les representacions gràfiques i descripcions que es conserven sobre el convent, complementades amb diferents dates que permetien afirmar aquesta severació. Malauradament, el conjunt va ser enderrocat entre el 1837 i 1841 i només es conservaven algunes descripcions i representacions gràfiques. Entre les quals destacarem dues fonts bàsiques: l'obra de Adrià Casademunt, on es recull la planimetria elaborada a l'any 1837, pel seu pare Josep Casademunt¹, encarregada per la Junta de Comerç i la de Caietà Barraquer², qui dibuixa la planta general del solar, basant-se en testimonis de persones que l'havien conegut i recopila les diferents dades conegudes sobre la història del convent.

1. CASADEMUNT, A. Santa Catalina. Recopilación y ampliación de los borradores de la iglesia y claustro del derruido convento de Padres Dominicos de Barcelona. Barcelona, 1886.

2. BARRAQUER, C. Les cases de religiosos en Cataluña durante el primer tercio del siglo XIX. Barcelona. 1906. Volum II

Així doncs, la informació més utilitzada es basa en treballs que es van realitzar al moment de l'enderroc o elaborada amb testimonis, pràcticament cinquanta anys després de la desaparició del convent.

ELS RESULTATS DE L'EXCAVACIÓ ARQUEOLÒGICA

L'excavació arqueològica, portada a terme en diferents campanyes, ha posat en evidència una gran complexitat d'estructures i una ocupació en el temps des del bronze inicial fins a l'actualitat. Malgrat això, la temàtica d'aquest congrés comportarà que ens centrem en les diferents fases modernes, encara que amb referències al moment medieval per poder contextualitzar els moments posteriors.

Tots aquests factors comporten que la interpretació de l'excavació del convent de Santa Caterina estigui fonamentada en la lectura de les relacions de les diferents estructures, que permeten apropar-se a les diferents fases de construcció i ocupació.

EL CONVENT DE SANTA CATERINA EN ÈPOCA MEDIEVAL

Les primeres ocupacions medievals del solar estan formades per un convent anterior a Santa Caterina, del qual, fins al moment present desconeixen la seva advocació i que es situa ocupant una zona que limita amb una necròpolis baix-imperial romana de gran importància que s'ha documentat al solar del mercat.

Aquest convent està format per una església de nau única amb àbsis semicircular, lleugerament ultrapassat, i tota una sèrie de edificacions distribuïdes al voltant d'un pati.

També d'aquest moment s'ha documentat la presència d'unes construccions de caire diferent, que probablement podrien correspondre a edificacions de caire domèstic.

Molt probablement són aquestes les edificacions que reben els pares dominics quan arriben al Barri de La Ribera des del Call. Durant els primers temps les ocupen i refan en funció de les seves necessitats. Però molt aviat comencen les obres del veritable projecte que configurarà el convent urbà més gran de Barcelona.

Simplificant el procés, en un primer moment es contrueix una església de capçalera triabsidada i els tres primers trams (1230-1248), fins arribar a l'absis de la capella anterior, que serà enderrocada, i després es continuarà amb la resta dels trams de la nova església fins assolir la llargada definitiva, finalizant-se al 1275.

Així doncs el projecte del segle XIII està marcat per una església de nau única, al voltant de la qual es desenvolupa un gran programa constructiu. A l'oest de l'església es localitzava un gran claustre quadrat. A l'est d'aquest, el dormitori, del que es conservaven més de seixanta metres de llarg per 11 metres d'ample. Paral·lela a aquesta sala es troba una segona de la mateixa llargada però molt més estreta, concretament de 4,5 metres d'ampla. També a tocar d'aquesta es localitzen una habitació amb contraforts exteriors que depassa la façana del mercat.

A l'oest del claustre s'ha identificat l'antic capítol, un àmbit quadrat amb cantonades axamfranades i contraforts a les cantonades externes. Darrera aquest, es situaven dues habitacions properes a l'hort. Per finalitzar, al sud-oest del claustre es situaven una sèrie d'habitacions, que conformaven el límit del convent amb el carrer Tragí. Bàsicament aquí podem situar una gran sala amb contraforts exteriors i algunes sales de servei de petites dimensions.

Peró, entre la primera meitat del segle XIV i la primer meitat del XV, la comunitat decideix el canvi de l'església, engrandint-la per adequar-la a les necessitats de l'orde. La reforma integral de l'església es basa en la construcció de les capelles, a banda i banda de la nau, així com un absis poligonal. Aquesta ampliació va anar en detriment del claustre que es va reduir i canvià de forma, passant a ser rectangular. Aquest claustre és el que va arribar al segle XIX i no el primigeni que va desaparèixer en aquest moment.

És també en aquest moment, a partir del 1320, quan es documenta la presència del pati o claustre forà, situat davant de la façana. Aquest claustre tenia funció cementerial, i s'han pogut localitzar dues de les galeries, formades per vasos sepulcral amb fàbrica de carreus.

Aquesta gran remodelació ens dibuixa la planta arquitectònica del Convent de Santa Caterina a finals del segle XV, prèvia a les reformes que donen títol a l'article.

LES REFORMES DE FINALS DEL SEGLE XV- INICIS DEL SEGLE XVI³

Com hem pogut veure a llarg de la descripció anterior el solar del convent de Santa Caterina es trobava en gran part ocupat per edificacions i no es contemplava, per part de la comunitat, cap reforma que canviés el conjunt arquitectònic.

Però la següent gran reforma del convent va estar motivada per raons totalment alienes a la voluntat dels Pares Predicadors.

En un moment de finals del segle XV, es produeix una falla en el terreny on es situava la Sala Capitular. Les evidències ens parlen d'un enfonsament de l'estructura, fruit d'una falla del terreny, probablement provocada per una extracció de terres. D'aquest moment s'ha documentat un gran retall, que depassa la cota del terreny natural, reblert de nivells d'abocament de terres amb materials ceràmics que es poden datar a començaments del segle XVI. Aquests materials són minsos en relació al gran volum de terres aportats, però de datació clara. S'ha identificat la presència de ceràmica blanca i blava, coneguda com de Barcelona, així com reflexos daurats.

A l'interior del retall s'han localitzat diverses restes de grans fonamentacions caigudes, encara que no es troba un nivell d'enderroc propiament i s'ha de considerar la neteja dels materials d'enderroc més petits. Així mateix, es conserva la planta sencera de la Sala Capitular a nivell de fonaments que ens permet constatar el caire catastròfic del seu esfondrament. El límit septentrional es troba trencat per la meitat i presenta diverses esquerdes, la més gran d'elles, situada al mig presenta un moviment on les dues meitats s'enfonsen dibuixant un angle gairebé recte, que va provocar la caiguda de la Sala Capitular.

A sobre d'aquest anivellament del terreny no es torna a construir un edifici de les mateixes característiques que l'anterior sinó que s'aixeca un àmbit amb menys pes estructural. Concretament es construeix un segon claustre del que només s'han recuperat dues galeries.

Les fonamentacions d'aquest claustre estan construïdes amb encofrat perdut i al seu interior s'han recuperat un important número d'elements

3. A la planta annexa el número 1 marca les estructures antigues i el 2 les reformes. Dibuix-Judit Vicó.

arquitectònics, concretament fragments de traceries gòtiques, que podrien pertànyer als finestrals de la antiga Sala Capitular.

Però la reforma no s'aturarà aquí, ja que la necessitat d'un nou lloc per situar la Sala Capitular va condicionar la partició del gran dormitori. A partir d'aquest moment es compartimenta i els quatre trams més propers a l'església esdevindran l'Aula Capitular, com es pot veure a la planta de C. Barraquer, també coneguda amb el nom de Capella de la Bona Mort.

La reducció del dormitori va propiciar l'ampliació de la sala que es situava paral·lela a aquest. S'amortitza l'existent, i mantenint l'orientació i la llargada idèntiques s'amplia pràcticament dos metres. Així mateix, es construeixen tot un seguit d'arcs de maons entre els contraforts del dormitori i la nova fonamentació que permeten la construcció d'un paviment sobreelevat que permetria aïllar l'habitació de l'humitat del terra.

A la part exterior s'ha documentat la presència de tres grans contraforts on es recolzaria la nova construcció i a la vegada delimitarien l'espai entre la nova edificació i la tanca del convent del carrer Giralt El Pellisser. També per la planta de C. Barraquer poden apuntar que els contraforts divideixen l'espai existent en tres patis, que en el moment finals eran coneguts pels noms de: Sant Domènec, noviciat i de la cuina.

LES REFORMES DELS SEGLE XVII-XVIII

En aquest capítol es situen tota una sèrie de reformes que van donar a l'església de Santa Caterina el seu aspecte definitiu.

Com ja hem avançat als antecedents històrics a començaments del segle XVII s'amplia l'església amb una nova línia de capelles, formada per la construcció de set capelles que doblaren les gòtiques, la construcció de la capella del Santíssim, situada amortitzant la cara sud exterior de l'absis poligonal, i la nova sagristia. Com a fet interessant, extret de les fonts, podem apuntar que les tres primeres capelles gòtiques i les tres barroques formaven l'esglesiola de Sant Raimon de Penyaforat.

L'excavació ens ha proporcionat dades que es situen al voltant d'aquest moment, bàsicament, hem documentat l'amortització de la línia de tombes situades entre els contraforts exteriors de les capelles gòtiques, datada a finals del segle XVI. Així mateix, s'han localitzat algunes de les fonamentacions de les noves capelles recolzades als contraforts gòtics,

encara que gran part d'aquestes i el límit es troben fora de la façana del mercat, sota l'actual carrer de Colomines.

En aquests segles, l'església, no patirà grans transformacions estructurals, tot i que en el seu subsòl s'hi documenta força activitat en motiu de la construcció dels diferents tipus de vasos funeraris. Aquestes estructures arriben a tenir una fondària de 2 metres en alguns casos i en d'altres no baixen més de 1,5 metres. Alguns són fets de carreuons, d'altres de pedres totalment irregulars i d'altres de tècniques mixtes, combinant la pedra i el rajol, i reaprofitant en alguna ocasió materials constructius. Els paviments de vegades són una simple morterada de color marró ataronjat i d'altres hi trobem un enrajolat, format per rajols normalment rectangulars, però en alguna ocasió també quadrats. I en relació a les parets, en algunes ocasions es troben arrebossades de color blanc i en altres no. També tenim algun exemple amb coberta de volta, enlloc d'utilitzar-se la més habitual coberta de lloses de pedra. En relació a les lloses de pedra, la presència de les quals no ha estat documentada *in situ* en cap cas, però sí dins l'amortització des tombes, sovint porten inscripcions de caire numèric en algun cas, i en d'altres referenciant que es tracta del vas d'un determinat personatge i els seus. Sovint també hi trobem en aquestes lloses la referència de l'ofici del personatge en qüestió, així com l'any de l'inscripció, el qual ens porta a contextos dels segles XVI-XVIII principalment.

A la majoria del vasos funeraris no s'ha recuperat restes humanes, ja que es van buidar abans de l'enderroc del convent. Bàsicament només els vasos funeraris més antics, anteriors al segle XVI, presenten restes òssies en connexió anatòmica.

Als peus del presbiteri hi trobem una cripta funerària. La cripta, estava situada sota la zona del presbiteri, amb les escales d'accés davant d'aquest, al seu interior s'enterraven els pares dominics. Era de forma rectangular, amb setze nínxols a cada banda, i un nínxol central a la paret més allunyada de les escales d'accés, en total 33 nínxols. A la part inferior del nínxol central està escrita la data de construcció, 1793. Dins de la cripta, concretament a sobre d'aquest nínxol, es va localitzar un alt relleu que es pot situar cronològicament en un gòtic tardà. La peça està clarament reutilitzada i repintada abans de situar-la a la cripta. Representa una Verge amb Nen, amb dues figures d'orants (masculina i feme-

nina) a banda i banda, amb una policromia del moment de construcció de la cripta.

A banda d'aquestes estructures, cal assenyalar també, la presència de quatre recipients ceràmics, en concret d'unes gerres de dimensions considerables, soterrades i encaixades en un morter de color blanc, dues es troben a la façana a tocar de la porta i les altres dues situades a la primera capella de l'epístola i la primera del costat de l'evangeli.

En relació al claustre gòtic, en aquests moments no es produeixen grans modificacions i ens limitem a documentar diferents estructures que no afecten a l'imatge global del claustre, limitant-se a la construcció d'estructures de complement com ara fonts i pous. Així, documentem al centre, una fonamentació de planta circular, tot de morter de calç de color blanc, al centre de la qual, en planta, hi documentem una canalització associada, essent la canalització de ceràmica vidrada. En relació a l'accés d'aigua, cal constatar que aquest es pel lateral corresponent al cantó oest, fins arribar al centre de l'estructura, per tal de pujar verticalment. En el moment del desmuntatge d'aquesta estructura, a més, es va poder observar com la canalització es trobava protegida per una estructura de planta quadrangular, feta de maons i morter de calç de color blanc. Tant la seva ubicació al centre del pati del claustre, com la seva estructura circular, així com el fet de tenir al seu interior una canalització amb sortidor vertical, ens fa interpretar aquesta estructura com una font de sortidor vertical, tant habituals al centre dels claustres dels conjunts conventuals.

Finalment, a l'angle est d'aquest mateix claustre, tenim una estructura de planta quadrada i reduïdes dimensions i feta de carreus, amb una canalització associada, la qual ha estat interpretada com una font.

Tambè en aquest moment es situen diverses reformes menors com alguna compartimentació de les habitacions o la construcció d'un àmbit quadrangular, a la zona més propera a l'avinguda de Francesc Cambó, cantonada amb Giralt El Pellisser. Aquest àmbit ocupa una zona no edificada abans, situada entre l'habitació paral·lela al dormitori i la tanca del convent de Giralt El Pellisser, pràcticament davant del carrer Gombau. S'adossa a la sala paral·lela i aprofita un dels seus contraforts per construir una de les altres tres fonamentacions. Segons la documentació es podria relacionar amb la cuina de l'últim moment.

ELS CANVIS DEL SEGLE XIX

Molt breument farem un repàs del segle XIX, moment que marca el decliu del convent. Primer, la perllongació del carrer Freixures, durant el Trienni Lliberal, i més tard la Desamortització del Béns Eclesiàstics de l'any 1835, van suposar la desaparició del convent.

La perllongació del carrer Freixures va motivar la pèrdua dels terrenys de convent entre els dos claustres i el carrer Tragí, i l'enderrocament dels edificis situats en aquesta zona. Més tard es van construir noves edificacions amb el nou límit marcat pel carrer Freixures, bàsicament una nova porteria, hostatgeria, i un edifici amb 11 botigues a la planta baixa i la biblioteca al pis superior.

L'excavació ha permès documentar l'aterrament de les estructures situades entre els claustres i el carrer Freixures (límit de l'excavació) i l'edificació de tot un seguit d'estructures de fonamentacions de mamposteria, molt diferents a nivell constructiu de les anteriors. La planta recuperada relacionades amb les fonts han permès identificar les onze botigues, així com els edificis de la porteria, l'hostatgeria, el pòrtic, entre d'altres, és a dir, la recuperació de la planta de les estructures d'aquest moment.

CONSIDERACIONS FINALS

En primer lloc, és interessant apuntar que l'excavació ha permès apropar-nos a la realitat física d'un conjunt arquitectònic desaparegut a mitjans del segle XIX i poder contrastar l'evidència física amb la documentació de fonts escrites i de les diferents interpretacions històriques apuntades fins al moment.

En ocasions, l'arqueologia ens ha permès omplir buits al discurs de les fonts escrites, com per exemple, el tema de la construcció del segon claustre al segle XVI, que les fonts raonaven com el resultat d'una necessitat dels pares d'un nou lloc de retir espiritual i que les dades arqueològiques permet situar com una necessitat fruit de l'esfonsament d'una Sala Capítular desconeguda abans de l'excavació.

Per tot això, volem reiterar la necessitat de treballar conjuntament les dades aportades per les recerques arqueològiques i les aportades per les fonts documentals per tal de poder arribar a una visió completa de la història.

A nivell general, podem veure com a partir de l'excavació, el desenvolupament del convent Santa Caterina esdevé paral·lel a altres conjunts de característiques similars i no es pot continuar mantenint les hipòtesis sobre l'adopció del model del gòtic català en moments tan primerencs com es defensaven, i fins i tot, es defensen en aquest moment. Encara que alguns historiadors de l'art ja havien apuntat els problemes de situar el convent de Santa Caterina en aquestes datacions.

BIBLIOGRAFIA

- AGUELO,J; HUERTAS,J. Del convent al Mercat de Santa Caterina (Barcelona). 1823-1848. *VIII Congr s d'Història de Barcelona*. Barcelona. (en premsa)
- AGUELO,J; HUERTAS,J; PUIG,F. El convent de Santa Caterina de Barcelona. *II Congr s d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya*. Sant Cugat del Vall s, 2003.
- AGUELO,J; HUERTAS,J Un conjunt de materials ceràmics del segle XV del Convent de Santa Caterina de Barcelona. *II Congr s d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya*. Sant Cugat del Vall s, 2003
- AGUELO,J; HUERTAS,J. Les polseres de vidre del convent de Santa Caterina de Barcelona. *II Congr s d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya*. Sant Cugat del Vall s,2003
- AGUELO,J; HUERTAS,J; NICOLAU,A; PUIG, F. El convent de Santa Caterina de Barcelona. *Tribuna d'arqueologia 2001-2002*. (en Premsa).
- AGUELO,J; HUERTAS,J; PUIG,F. El convent de Santa Caterina de Barcelona. *L'art gòtic a Catalunya*. Enciclopedia Catalana, Barcelona. 2002
- BARRAQUER, Caietà. *Les cases de religiosos en Cataluña durante el primer tercio del siglo XIX*. Barcelona. Volum II.1906
- BASSEGODA, Joan. "El convento de Santa Catalina de Barcelona de la Orden de Predicadores". *De re restauratoria*, vol. 1 (1972)
- CASADEMUNT, Adrià. *Santa Catalina.Recopilación y ampliación de los borradores de la iglesia y claustro del derruido convento de Padres Dominicos de Barcelona*. Barcelona.1886
- DIAGO, Francisco. *Historia de la provincia de Aragon de la orden de predicadores desde su origen y principio hasta el año mil y seiscientos*. Barcelona.1599

ORTOLL, Ernest. Algunas consideraciones sobre la iglesia de Santa Caterina de Barcelona. *Locus Amoenus*, 2 .pàgs. 47-63. Barcelona. 1996